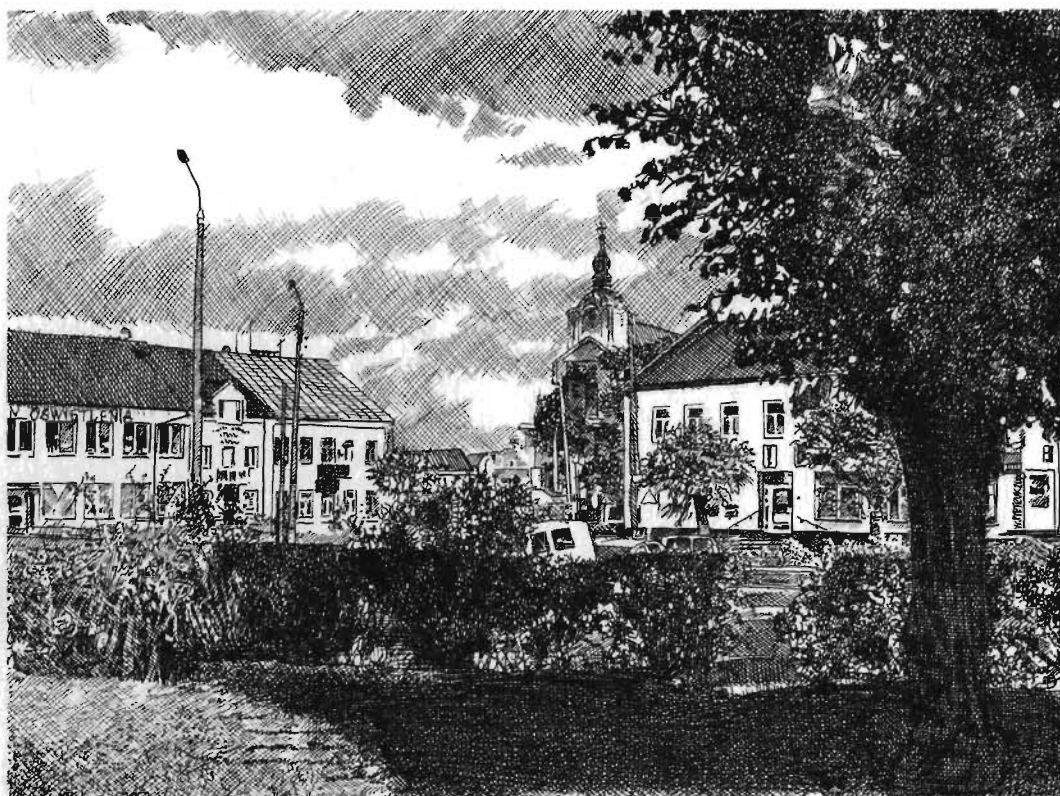
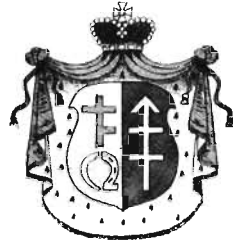

Siemiatycze. Widok na kościół od strony parku
Siemiatycze. The view over the church from the park side.

SIEMIATYCZE

w rysunkach
Władysława Pietruka

SIEMIATYCZE

*w rysunkach
Władysława Pietruka*

*Wydano przy współpracy
z Urzędem Miasta Siemiatycze*

Wydął:
Władysław Pietruk

Królowy Most 2009

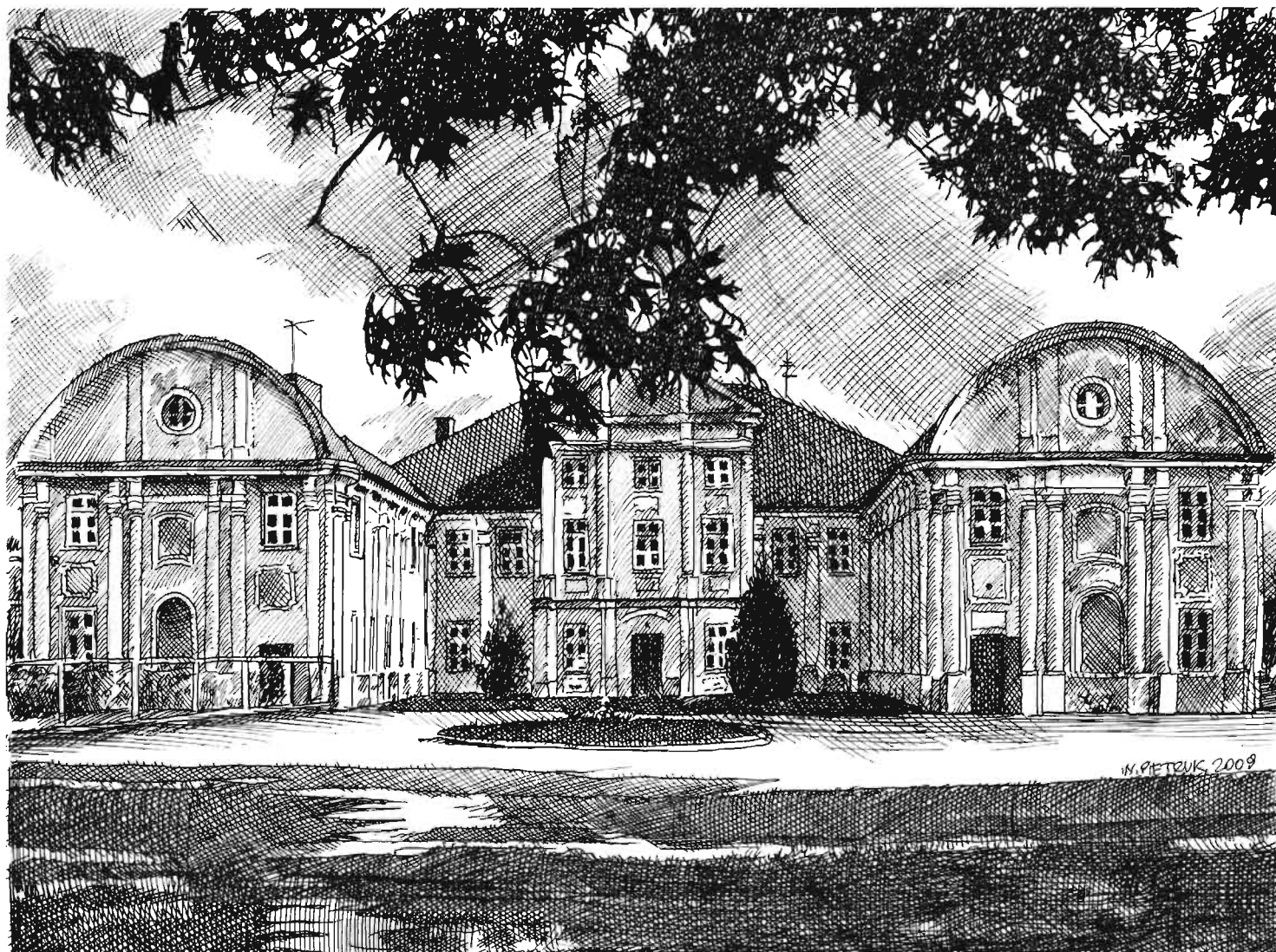
Siemiatycze. Cerkiew pw. Zmartwychwstania Pańskiego
Siemiatycze. The Orthodox Church of Christ Resurrection

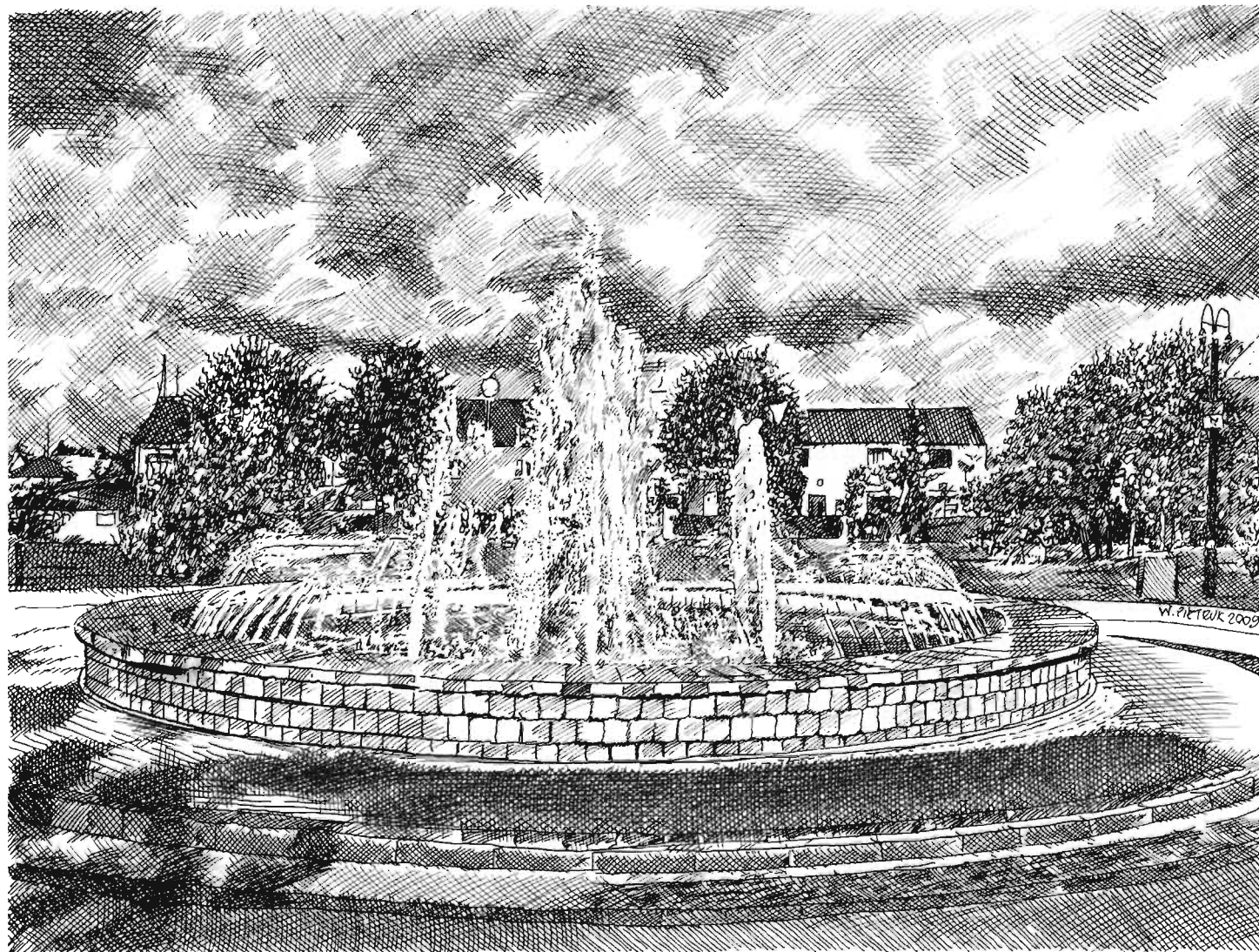
Siemiatycze. Cerkiew św. Piotra i Pawła (z XIX w.)
Siemiatycze. St. Peter and Paul Orthodox church

Siemiatycze. Dawny żydowski dom talmudyczny (1900 r.)
Siemiatycze. Old Talmud House (1900)

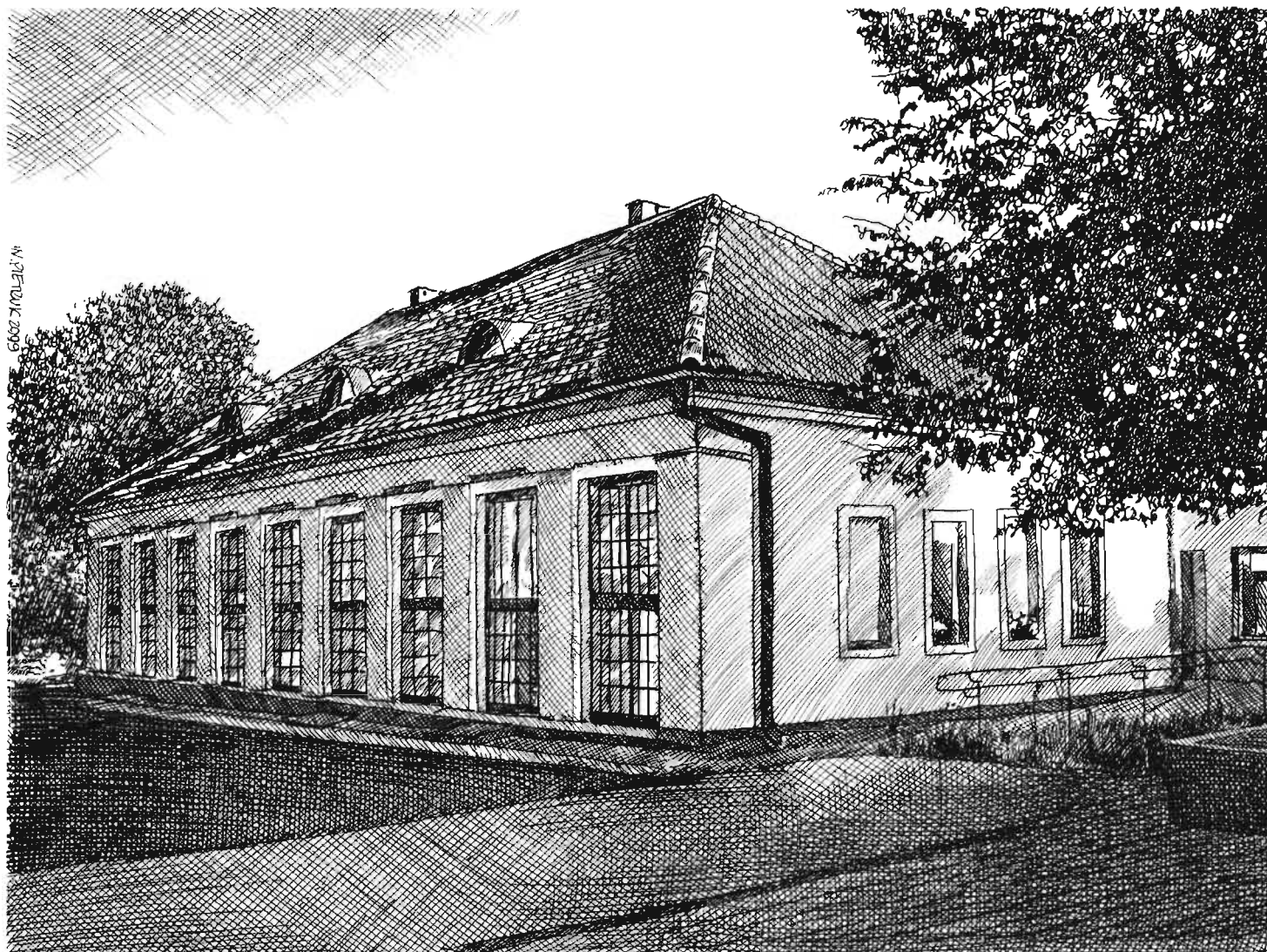
Siemiatycze. Dawny klasztor Ojców Misjonarzy (1720-1725)
Siemiatycze. Former Missionary Monastery (built in 1720-1725)

Siemiatycze. Fontanna w centrum
Siemiatycze. The fountain in the centre

Siemiatycze. Kamieniczki na Placu Jana Pawła II
Siemiatycze. Tenement in Plac Jana Pawła II

Siemiatycze. Klasycystyczna oranżeria XIX w. - obecnie sala koncertowa SOK
Siemiatycze. The XIX century classicistic orangery - today the SOK concert hall

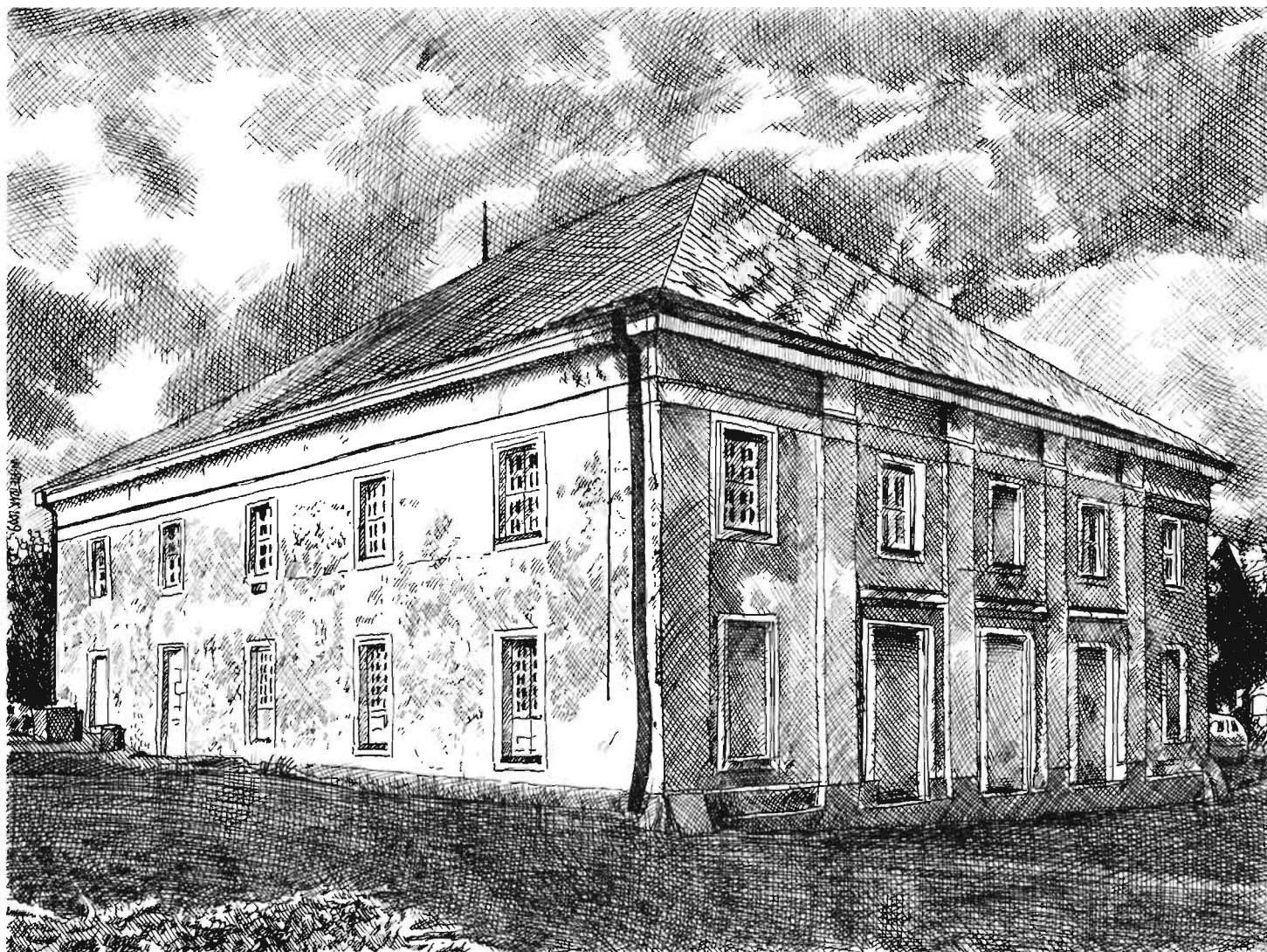
Siemiatycze. Kościół parafialny p.w. św. Andrzeja Boboli (1993-2000)
Siemiatycze. The St. Andrew Bobola Roman Catholic Parish (built in 1993-2000)

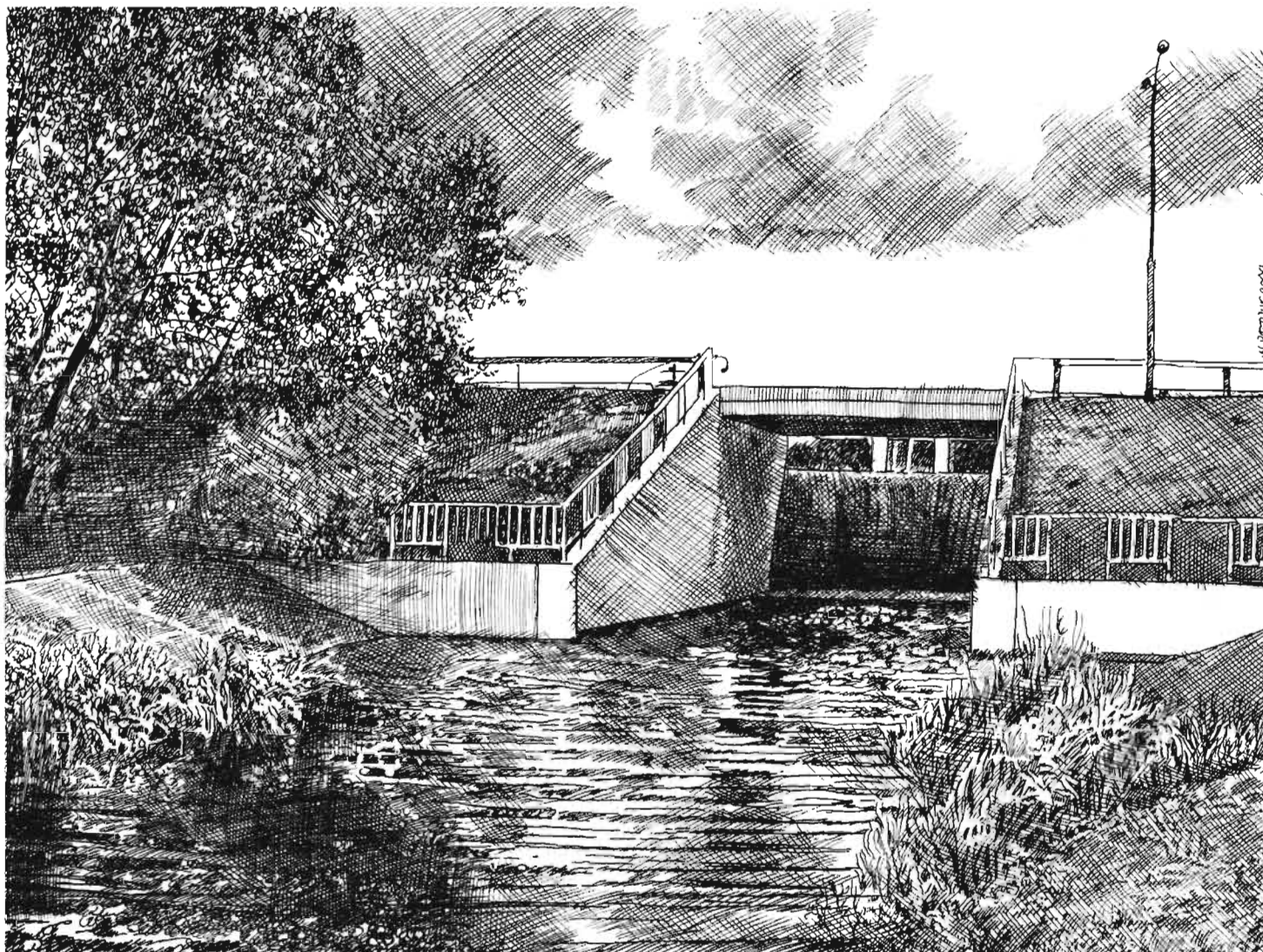
Siemiatycze. Ponorama miasta
Siemiatycze. The City View

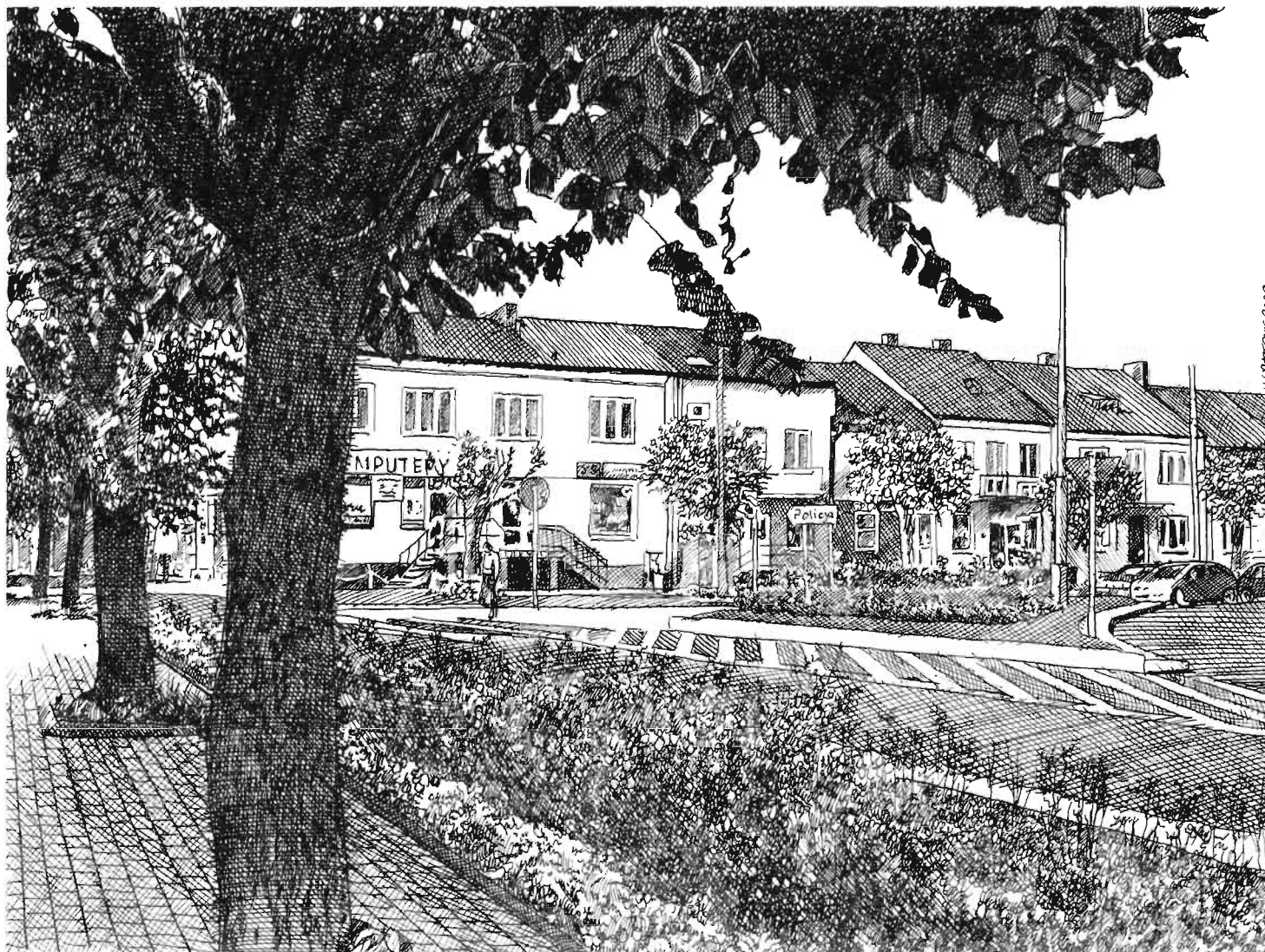
Siemiatycze. Renesansowo-barokowy kościół z I połowy XVII wieku
Siemiatycze. Church of Renaissance and baroque period (early XVII c.)

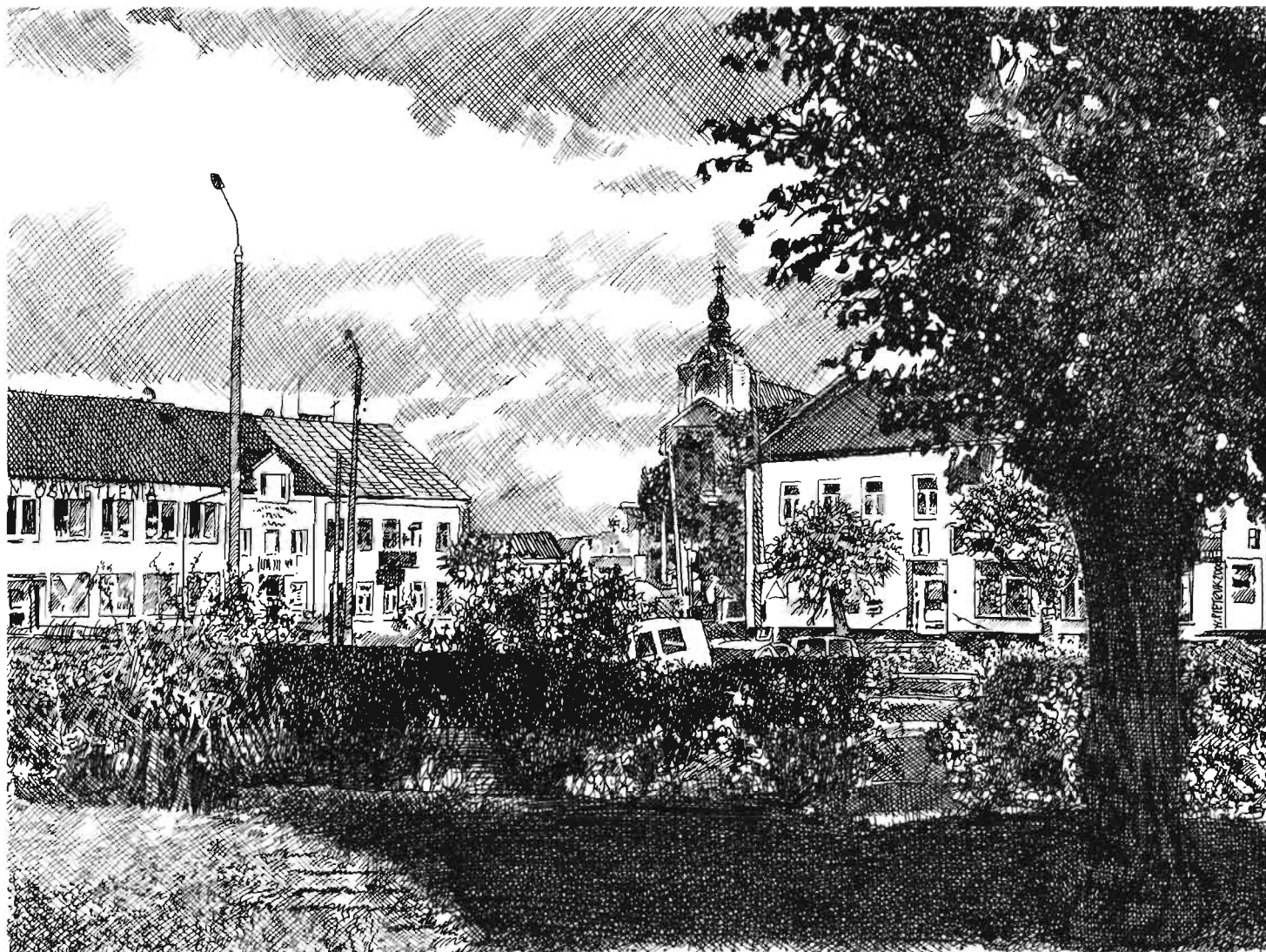
Siemiatycze. Synagoga z końca XVII w. - obecnie Siemiatycki Ośrodek Kultury
Siemiatycze. Synagogue (late XVII c.) - presently, community centre

Siemiatycze. Śluza na zalewie
Siemiatycze. The water gate over the dam

Siemiatycze. Widok na Plac Jana Pawła II od strony Urzędu Miasta
Siemiatycze. The view over the John Paul II Square from the city hall side

Siemiatycze. Widok od strony parku
Siemiatycze. The view over from the park side

Siemiatycze. Widok od strony zalewu wodnego
Siemiatycze. A view from the small artificial lake's side

Historia Siemiatycz jako miasta sięga połowy XVI w. i jest nierozdzielnie związana z dziejami rodów magnackich, w rękach których pozostawała majętność siemiatycka. Prawa miejskie nadał Siemiatyczom król Zygmunt August w 1542 r. Zezwolono wówczas miastu na organizację jarmarków i targów handlowych, tradycja ta przetrwała do dnia dzisiejszego.

W drugiej połowie XVI wieku w czasach oligarchii magnackiej dobra siemiatyckie uległy powiększeniu. Podstawowym kierunkiem działalności mieszczan było rolnictwo. Liczni byli również drobnymi handlarze. Rozwój kontaktów handlowych możliwy był dzięki dobremu położeniu w stosunku do sieci dróg lądowych i portów rzecznych na Bugu w Mielniku i Drohiczynie. W drugiej połowie XVI w. Siemiatycze stały się dość ważnym miejscem targowym i należały do kategorii miast średnich w województwie podlaskim. Pomyślnemu rozwojowi nie przeszkodziły wojny połowy XVII w. Upadek okolicznych miast, produjących w zakresie produkcji i wymiany handlowej – Mielnika i Drohiczyna, wpłynął korzystnie na rozwój Siemiatycz. Chcąc zwiększyć dochodowość swoich dóbr, siemiatyccy właściciele ziemscy rozpoczęli proces osadnictwa Żydów na terenie miasta. Utworzona przez nich gmina samorządowo – wyznaniowa z czasem rozrosła się do jednej z największych gmin żydowskich na Podlasiu. Lata 1710-1711 przypadły na epidemię cholery, która zdziesiątkowała mieszkańców miasta. Według tradycji miejscowej przy życiu pozostali jedynie ci, którzy schronili się na pobliskiej górze Grabarce. Obecnie jest tu najważniejsze sanktuarium prawosławne na terenie Polski.

W historii miasta niezwykle istotny był wiek XVIII. Zwiększyła się liczba mieszkańców, powstały liczne warsztaty rzemieślnicze, wzrosły obroty handlowe dokonywane na miejscowych jarmarkach i targach. Siemiatycze w tym stuleciu znalazły się wśród najlepiej rozwiniętych gospodarczo miast podlaskich. Rozwój w tym okresie miasto zawdzięczało ówczesnym właścicielom z rodu Sapiehów. Wśród nich wyróżnili się Michał Sapieha oraz księżna Anna z Sapiehów Jabłonska. W tym okresie powstały m.in. zespół klasztorny Księży Misjonarzy, ratusz, szpital, szkoła położnicza, bożnica żydowska, świątynia ewangelicka, drukarnia oraz pałac, mieszczący liczne zbiory przyrodnicze, geologiczne czy historyczne. Zbiory te były istotnym czynnikiem przyciągającym licznych gości z kraju i ze świata. Uporządkowane miasto, ujęte w reguły prawne życia mieszkańców rozległych włości, czyniły z Siemiatycz miasto znane w Rzeczpospolitej, o którym I. Krasicki pisał „Wszystkim innym.....tego losu życzę, jaki mają Wysokie, Kock i Siemiatycze”. Gośćmi oświeconej księżnej Anny bywali m.in. H. Kołłątaj, S. Staszic, S. Trembecki, F. Karpiński, I. Krasicki, S.A. Poniatowski i cesarz austriacki Józef II.

Rozpad majątku Anny Jabłonskiej na skutek zbyt dużego zadłużenia i utraty płynności finansowej, a także śmierć księżnej, zakończyły świetny okres w dziejach Siemiatycz. Jej dobra wraz z miasteczkiem zostały wystawione na sprzedaż.

W czasie przypadającym na okres zaborów, miasto przestało pełnić funkcję rezydencji magnackiej. W 1807 r. Siemiatycze przyłączone zostały do Cesarstwa Rosyjskiego. Rozwój społeczno – gospodarczy nie leżał w interesie zaborcy. Zdecydowana większość mieszkańców zajmowała się rolnictwem. W miarę upływu czasu zmieniać się zaczął skład narodowościowo-wyznaniowy, przybywało ludności żydowskiej i prawosławnej. Podejmowane próby rusyfikacji i wprowadzanie nowego ustawodawstwa wywoływały opór części mieszkańców, którzy uczestniczyli w walkach narodowowyzwoleńczych. W dniach 6-7 lutego 1863 r. w Siemiatyczach stoczona została jedna z największych bitew Powstania Styczniowego. Oddziały powstańcze zajęły miasto wypierając wroga, lecz ostatecznie w drugim dniu walk poniosły klęskę w walce z wojskiem rosyjskim. W walkach zniszczona została znaczna część miasta, w tym pałac Jabłonowski, którego nigdy potem nie odbudowano.

Lata późniejsze nie sprzyjały szybkiej odbudowie potencjału gospodarczego miasta, pewne ożywienie gospodarcze nastąpiło w końcu XIX w. Rozwijał się przemysł włókienniczy. Czynne były cegielnie, kaflarnie, browary, gorzelnie, wytwórnia tytoniu, młyny, zakłady produkujące naczynia miedziane i mosiężne, zakład skórzaný, kuźnie. Większość rzemiosł i drobnego handlu znajdowała się w rękach ludności żydowskiej, w końcu XIX w. stanowiła ona ponad 75% ogółu mieszkańców.

Lata I i II wojny światowej nie oszczędziły miastu zniszczeń. Zabudowa została zniszczona w 25%. Zniszczony ratusz nie został nigdy odbudowany. Działania wojenne przyniosły miastu również poważne straty ludzkie, niemal całkowitej zagłady uległa ludność żydowska. Po zakończeniu II wojny światowej i powrocie części mieszkańców, liczbę ludności Siemiatycz szacowano na ok. 4000.

Okres stagnacji w rozwoju miasta trwał do 1952 r. Wyodrębnienie powiatu ze stolicą w Siemiatyczach wpłynęło dodatnio na aktywizację gospodarczą, taki stan utrzymał się do roku 1975. Powiat siemiatycki został reaktywowany ponownie w 1999 r. Obecnie Siemiatycze są jednym z ważniejszych powiatowych ośrodków administracyjnych na Podlasiu.

Miasto Siemiatycze łączy umowy partnerskie z: Zehdenick (Niemcy), Castrolibero (Włochy), Postawy (Białoruś).

The history of Siemiatycze goes back to the latter half of the 16th century and is inseparably connected with the history of magnate families. Town rights were granted to Siemiatycze by the king Zygmunt August in 1542. The town was allowed then to organise fairs and trade markets, this tradition has been preserved until today.

In the second half of the 16th century in the times of magnate oligarchy the goods of Siemiatycze were enlarged. The basic direction of townsmen's activities was agriculture. Furthermore there were plenty of small tradesmen. The development of trade contacts was doable due to convenient location in the relation to the set of land roads and river ports on the Bug River in Mielnik and Drohiczyn. In the latter half of the 16th century Siemiatycze became a very important trade place and it belonged to the category of medium towns in Podlaskie Voivodeship. The prosperity was not disrupted by the wars in the 17th century. The collapse of the surrounding towns, which had the lead in production and trade exchange of Mielnik and Drohiczyn, influenced profitably the development of Siemiatycze. The landowners of Siemiatycze, in order to increase the profits of their goods, started to the process of colonisation of Jews on the town territory. In the course of time this local and religious community became one of the biggest Jewish communities in Podlasie. In 1700-1711 there was a cholera epidemic which killed thousands of the town citizens. According to local tradition the only people who survived found the shelter on the nearest mountain called Grabarka where today there is the most important orthodox sanctuary in Poland.

The 18th century was really essential in the history of the town. The number of citizens was increased, lots of craft workshops were open and the trade turnovers made at local fairs and markets were also higher. In this century Siemiatycze was found among the most economically developed towns in Podlasie. The town owed its development to the then owners from the Sapieha family. Michał Sapieha and princess Anna Jabłonska (born Sapieha) stood out among the family. In this period of time lots of places were built such as the monastic complex of the missionary priests, the town hall, the hospital, the maternity school, the synagogue, the evangelic shrine, the printing house and the palace which had a lot of natural, geological and historical collections. Those collections were a crucial element that attracted numerous visitors from the country and abroad. The organised town and the life of dwellers of vast estates put into legal regulations made Siemiatycze a popular town in Rzeczpospolita about which Krasicki wrote "All the rest...I wish such a fortune as Wysokie, Kock and Siemiatycze have". The enlightened princess Anna's guests were i.a. H. Kołłątaj, S. Staszic, S. Trembecki, F. Karpiński, I. Krasicki, S.A. Poniatowski and the Austrian emperor Jozef II.

The collapse of Anna Jabłonska's wealth due to high debts and lost of financial fluency as well as princess's death ended the prosperity of Siemiatycze. Her goods together with the town were put for sale.

During the period of partition of Poland the town lost its position of the magnate residence. In 1807 Siemiatycze was joined to Russian Empire. Social and economical development was not in the invader's interest. Most of inhabitants were engaged in agriculture. In the course of time the national and religious composition of population changed, more Jewish and Orthodox people came. Attempts of russification and the introduction of new legislation caused resistance among the part of inhabitants who were participating in national liberation fights. On 6th-7th February in Siemiatycze there was one of the biggest battles of January Uprising. Divisions of insurgents took over the town forcing out the enemy, however, eventually they suffered defeat in the fight against Russian army on the second day of the battle. More than a half of the town was destroyed in the battles as well as the Jablonowski Palace which was never rebuilt.

The following years were not beneficial for the quick restoration of the economical potential of the town. The economical growth came at the end of the 19th century. The textile industry was developing. Brickyards, tileries, breweries, distilleries, tobacco manufactures, windmills, factories producing copper and brass dishes, leather work-shops, smithies were open. Most of crafts and small trades were in hands of Jewish population which made up 75% of all inhabitants at the end of the 19th century.

Times of World War I and World War II did not save the town from damages either. Buildings were devastated in 25%. Destroyed town hall was never rebuilt. Warfare also brought the town serious casualties almost entire Jewish population was exterminated. After the end of WWII and return of the part of inhabitants the number of population of Siemiatycze was estimated at approximately 4000.

The period of stagnation in the development of the town lasted until 1952. Distinction of the county with the capital city in Siemiatycze influenced positively economical elicitation and that state lasted until 1975. Siemiatycze county was reactivated again in 1999. Today Siemiatycze is one of the most important administrative county centres in Podlasie.

Siemiatycze is twinned with Zehdenick (Germany), Castrolibero (Italy), Postawy (Belarus).